

привилегии били потвърдени и презъ 1459 г.¹⁾). Навърно, скоро следъ това, може би само нѣколко десетилѣтия, дубровчаните започнали да се установяватъ въ Пловдивъ и то не много по-късно, отколкото въ София. Презъ 1481 г. въ Пловдивъ била издадена на дубровчаните специална грамота, съ която, като се потвърждаватъ старите привилегии, билъ намаленъ опредѣлния имъ годишенъ данъкъ отъ 15,000 на 12,500 дуката годишно²⁾). Въроятно този ферманъ е билъ даденъ на дубровчаните отъ Пловдивъ и Одринъ по лична тѣхна молба. Така тѣ сѫ постѣжвали винаги. Дубровнишките посланици се явявали, придружени отъ специални драгомани, съ дарове и пари, предъ по-висшите турски сановници, да молятъ ауденция отъ везира, или султана, отъ които, следъ връчване на даровете, издействуали известни отстѣжки.

Сѫщо така въ Пловдивъ била подписана и друга една дарствена грамота отъ султана Баязидъ II до дубровчаните, датирана отъ 1499 г.³⁾.

За търговското значение на града Пловдивъ сѫ запазени ценни сведения отъ бургундския рицаръ Бертрандонъ де ла Брокиеръ отъ 1433 г.: „Той лежи на реката, наречена Марица, всрѣдъ голѣмо поле и е единъ прекрасенъ край, гдето се намиратъ всички видове нѣща за ядене и то на евтина цена. Едно време града е билъ значителенъ по голѣмина, а и сега е такъвъ“⁴⁾.

За пръвъ пътъ се споменаватъ дубровчаните въ Пловдивъ презъ м. януари 1502 г., т. е. само 20 години по-късно отъ явяването на тѣхните сънародници въ София. Въ нотариалните книги на дубровнишката република за тази година сѫ споменати нейни поданици въ Пловдивъ, които имали да уреждатъ парични сдѣлки⁵⁾. Въ този документъ се говори за нѣкой си Франа. Сѫщото име се споменава 50 години по-късно въ другъ документъ, като дъщеря на Николай Хаджи, починала въ Пловдивъ⁶⁾.

Отъ 1547 г. е запазенъ единъ договоръ за съдружие между дубровчани търговци въ българските земи, а именно между Биаджио ди Стефано и Джиковани ди Флорио.

Това съдружие имало седалища въ София и Дубровникъ и е търгувало съ всѣкакъвъ родъ стоки: износъ на кожи и вносъ на всѣкакъвъ видъ манифактура. Отъ текста на договора се разбира, че нѣкои отъ съдружниците имали стари търговски връзки съ тѣхни клиенти въ българските земи, гдето тѣ търгували и че преди тѣхъ други дубровчани сѫ вършили значителна търговия. Изъ между тѣхните сънародници въ Турция е споменатъ нѣкой си Gioretha de Andrea gaugeo-habitante in Plovdino, отъ когото новото съдружие имало да взема 188.

¹⁾ „Che nessuno prenda dazio delle merci di transporth in fuori di quello, che e imposto, e oe quando vendono aspre cento aspre due, secondo la tassa d'Adrianopoli, Fillipopoli e Cratoa . . .“ Дарственъ ферманъ на султанъ Мехмедъ II отъ 7. III. 1459 г. п. т. стр. 17.

²⁾ Ферманъ на султанъ Баязидъ II отъ 22. XI. 1481 г. п. т. стр. 64.

³⁾ п. т. стр. 117.

⁴⁾ Иречекъ К. Пѣтъвания, стр. 138.

⁵⁾ Div. not. t. 81 f. 45 (Die XVIII Januarij 1502).

⁶⁾ Div. not. t. 115 fol. 104.